

از طرح اصلی، ایجاد مشکلات اجرایی در بهره‌برداری از طرح اصلی، افزایش هزینه‌ها و کاهش بار خوداتکایی طرح و یا ایجاد مشکلات مدیریتی در دوران بهره‌برداری را به دنبال داشته باشد. برای ایجاد هماهنگی در اجرای مجموعه‌ای از طرحهای مرتبط با هم به گونه‌ای که هر طرح در موعد مقرر و هماهنگ با سایر طرحهای مجموعه و با صرف حداقل هزینه و زمان به اتمام برسد، به یک سیستم کنترل مرکزی نیاز است.

با توجه به عدم وجود سیستمی برای کنترل مرکزی مجموعه طرحهای مرتبط با هم در کشور و نظر به اهمیت وجود چنین سیستمی برای تحقق اهداف محوری در برنامه‌های توسعه، سیستم مذبور با استفاده از مبانی نظری موجود در زمینه‌های کنترل مدیریت و کنترل پروژه و با توجه به اوضاع موجود کشور طراحی گردیده که در زیر به صورت کلی به شرح آن می‌پردازیم:

هر چند سیستم کنترل مورد نظر برای استفاده در سازمان برنامه، که عهده‌دار هماهنگی طرحها و پروژه‌های توسعه در کشور است، طراحی گردیده ولی از آنجاکه این سیستم به انواع خاصی از طرحها و پروژه‌ها منحصر نیست و جنبه عمومیت دارد، سیستم مذبور با تغییرات جزئی می‌تواند در تمام مراکزی که طرحها و پروژه‌های بهم مرتبط زیادی را بطور همزمان در دست اجرا دارند مانند شرکت راه‌آهن، شرکت گاز، سازمان صنایع ملی، سازمان صنایع دفاع و ... مورد استفاده قرار گیرد.

مقدمه

سیستم برنامه‌ریزی و کنترل مرکزی مجموعه طرحهای توسعه

فریدون قاسمزاده

برنامه‌ریزی مجموعه طرحها


پروسه برنامه‌ریزی از سه مرحله کلی تشکیل شده است که در زیر به توضیح هر یک از این مراحل می‌پردازیم:

۱ - تعیین محتوای مجموعه

نخستین قدم برای برنامه‌ریزی مجموعه طرحهایی که برای تحقق یک هدف محوری در برنامه توسعه باید اجرا شود، تعیین طرحها و پروژه‌های موجود در مجموعه و تعریف دقیق هر یک از آنهاست. برای این کار باید ابتدا ساختار اجزای کار (WBS) مجموعه تهیه شود. در شکل شماره ۱ ساختار اجزای کار برای

اهداف محوری در برنامه‌های توسعه از قبیل افزایش تولید فولاد، افزایش تولید انرژی و ... غالباً با اجرای یک طرح یا پروژه قابل دستیابی نیست و برای تحقق آنها یک یا چند مجموعه از طرحها و پروژه‌های عمرانی باید به صورت هماهنگ اجرا شود. به عنوان مثال در برنامه پنجساله اول، مجتمع فولاد مبارکه به همراه طرحهای سنگ آهن گل گهر، سنگ آهن چادر ملو، سنگ آهن حوض ماهی، اتصال چادر ملو به شبکه راه آهن، خانه‌های سازمانی گل گهر، گازرسانی به فولاد مبارکه و راه آهن فولاد مبارکه موجبات تحقق بخشی از هدف محوری افزایش تولید فولاد را فراهم خواهد ساخت.

عدم اجرای هماهنگ طرحهای موجود در یک مجموعه می‌تواند عوارض منفی از قبیل: به تعویق افتادن زمان بهره‌برداری

WBSS - ساختار اجزای کارکردی که
 تصور می شوند

فیزیکی تمام مجموعه در هر مقطع با وزن دهی اجزای تشکیل دهنده آنها (بر اساس هزینه نهایی هر یک) و محاسبه میزان پیشرفت فیزیکی کلی با توجه به وزن داده شده تهیه می شود. این برنامه ها در عمل برای کنترل پیشرفت فیزیکی طرح های مجموعه و همچنین تمام مجموعه مورد استفاده قرار می گیرد.

در شکل شماره ۳ برنامه پیشرفت فیزیکی مجموعه تولید فولاد در مبارکه نشان داده است. با توجه به اینکه ارقام مربوط به این پروژه برای واقعی بودن مثال، از روی موافقنامه های مربوط استخراج گردیده، برنامه پیشرفت فیزیکی به صورت سالانه تهیه شده است.

۳- تخمین هزینه ها و بودجه بندی

پس از تهیه WBS مجموعه و تعیین طرح ها و پروژه های آن و مسؤول اجرای هر یک، هزینه اجرای پروژه های مجموعه توسط مجری طرح مربوط به تفکیک برآورد می شود.

پس از تهیه بودجه زمان بندی شده پروژه های مختلف، بودجه زمان بندی شده، طرح های مجموعه و از روی آن بودجه زمان بندی شده تمام مجموعه تهیه می شود. این بودجه ها در عمل برای کنترل هزینه های صرف شده در طرح ها و پروژه های مجموعه و همچنین تمام مجموعه مورد استفاده قرار می گیرد. در شکل شماره ۴ بودجه زمان بندی شده مربوط به مجموعه تولید فولاد در مبارکه نشان داده شده است.

کنترل مجموعه طرحها

پرسه کنترل مجموعه طرحها بطور کلی از پنج مرحله عمدۀ تشکیل می شود: این مراحل عبارتند از صدور مجوز شروع کار، جمع آوری و تطبیق اطلاعات، تحلیل و ارزیابی عملکرد، گزارش دهی و انجام اقدامات اصلاحی که در ادامه بحث به شرح هر یک از این مراحل می پردازیم.

برای اینکه بتوان در سیستم کنترل مجموعه طرحها به جای تمرکز بر عملیات مربوط به طرحها و پروژه ها، بر نتیجه عملیات

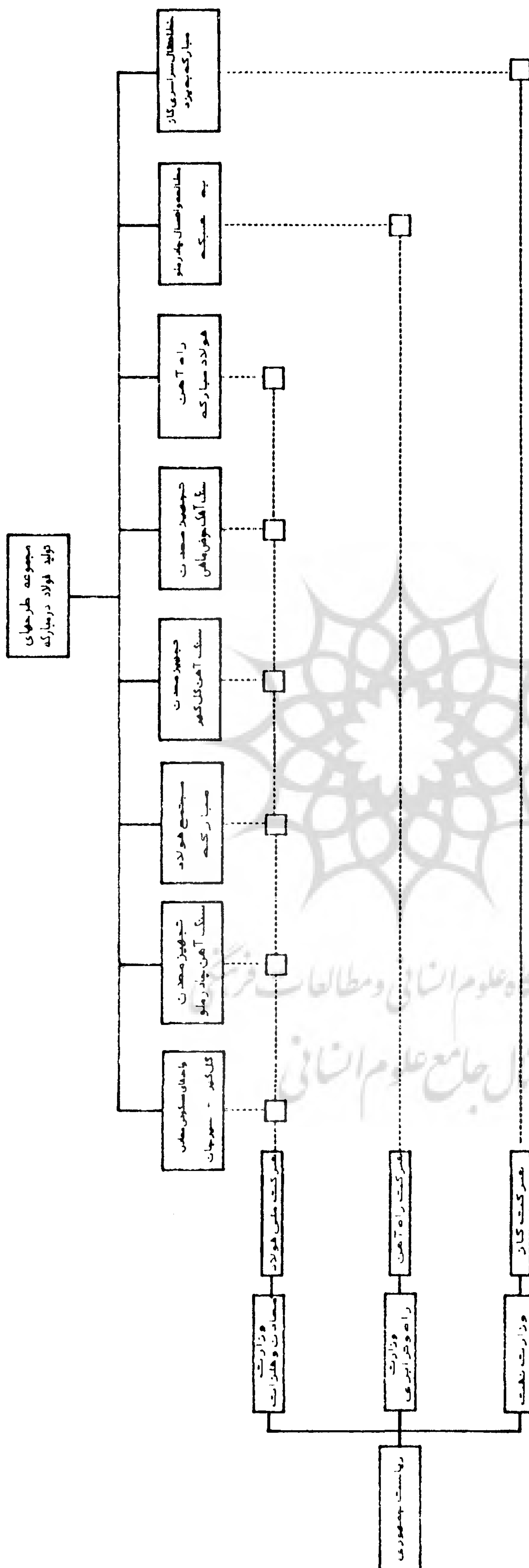
مجموعه طرح های مربوط به تولید فولاد در مبارکه اصفهان نشان داده شده است. در این مثال طرح های موجود در مجموعه و پروژه های هر طرح بر اساس تعاریف و تقسیم بندی های موجود در سازمان برنامه بوده، لزوماً بهترین حالت ممکن نیست و در اینجا تنها برای واقعی بودن مثال این تقسیم بندی مورد استفاده قرار گرفته است. برای کامل بودن مجموعه طرحها لازم است طرح های مکمل طرح اصلی از قبل به خوبی مشخص و تعریف شود و ضمن تأمین منابع لازم برای اجرا به دستگاه های ذیربط ارجاع شده باشند.

پس از تکمیل WBS باید مسؤول اجرای هر یک از طرحها مشخص شود. برای این کار نیز با تلفیق WBS مجموعه طرحها و نمودار سازمانی دستگاه های اجرایی کشور نموداری مانند شکل شماره ۲ تهیه می شود. در این نمودار محل تلاقی هر دستگاه اجرایی با یک طرح نشان دهنده مسؤولیت یک دستگاه در ارتباط با مجموعه مورد نظر است که باید تحت کنترل سازمان برنامه قرار گیرد. همچنین با توجه به اینکه برخی از فعالیتهای عمدۀ مربوط به طرح های عمرانی در حال حاضر توسط دستگاه های انحصاری دولتی انجام می شوند که مجری طرح، برای کنترل فعالیتهای آنها اختیارات کافی ندارد، لازم است در این قبیل موارد برای هر یک از طرح های مجموعه یک نمودار مانند شکل شماره ۲ تهیه شود تا دستگاه های انحصاری دولتی که عهده دار انجام بخش های مختلف هر طرح هستند شناسایی شود و فعالیتهای آنها تحت کنترل سازمان برنامه قرار گیرد.


۲- تهیه برنامه زمان بندی

پس از تعیین محتواي مجموعه، نوبت به تهیه برنامه زمان بندی اجرای آن می رسد. با استفاده از نمودار های گانت و CPM، میزان پیشرفت فیزیکی پروژه های هر یک از طرح های مجموعه در فصول مختلف سال در طول دوره اجرا توسط مجریان طرحها مشخص شده، پس از تصویب به عنوان مبنای کنترل پیشرفت فیزیکی در عمل مورد استفاده قرار می گیرد.

پس از تهیه برنامه پیشرفت فیزیکی پروژه های مختلف، برنامه پیشرفت فیزیکی طرح های مجموعه و از روی آن برنامه پیشرفت

شکل شماره ۲ - تلفیق WBS مجموعه تولید فولاد در مبارکه با سازماندهی دستگاههای اجرایی



امکان استفاده از آنها وجود داشته باشد. در ادامه بحث به شرح هر یک از مراحل پروسه کنترل می پردازیم:

۱- صدور مجوز شروع کار

پس از مشخص شدن و تعریف دقیق طرحها و پروژه ها مجموعه همه ساله پس از تصویب بودجه کل کشور، موافقنامه مربوط به تمام طرح های مجموعه که در سطح اول WBS مجموعه قرار دارند اعم از طرح هایی که از بودجه عمومی دولت و یا از محل سایر منابع (درآمد شرکتها، سرمایه بانکها و ...) اجرا

تمرسکز شد لازم است شاخصهای اندازه گیری مناسبی مورد استفاده قرار گیرند. این شاخصهای عملکرد که معرف کیفیت و کمیت کار انجام شده هستند به متغیر های کلیدی موسومند. از آنجا که توجه مدیریت عالی برای کنترل مجموعه ها باید بر متغیر های کلیدی متمرکز باشد، این متغیر ها باید از طرفی بتوانند به خوبی عملکرد طرحها و پروژه ها را در ابعاد زمان و هزینه بیان کنند و از طرف دیگر، تعداد آنها تا حد امکان محدود باشد تا مدیریت را دچار سردرگمی نکند و به همین دلیل در انتخاب متغیر های کلیدی سیستم طراحی شده سعی گردیده متغیر های مورد نظر جنبه عمومیت داشته، در ارتباط با انواع مختلف طرحها و پروژه ها

شکل شاره ۴ - منحنی S بودجه زمان‌بندی شده مجموعه تولد فولاد در مبارکه

عملکرد
برنامه —————

۲- جمع آوری و تطبیق اطلاعات

پس از شروع کار، در مقاطع سه ماهه اطلاعات مربوط به عملکرد واقعی طرح و هریک از پروژه‌های آن توسط مجری طرح تهیه شده و برای دریافت بودجه مرحله بعدی در اختیار سازمان برنامه قرار می‌گیرد. این اطلاعات با برنامه تهیه شده مربوط به طرحها و پروژه‌ها مقایسه شده، سپس مغایرت‌های موجود مشخص می‌شود. در زیر به شرح جزئیات بیشتر در مورد مکانیزم جمع آوری و تطبیق انواع مختلف اطلاعات می‌پردازیم.

می‌شوند، در چهارچوب برنامه پنجساله و بودجه مصوب سالانه، تهیه شده، بین سازمان برنامه و دستگاههای اجرایی ذیربطر، مبادله می‌شود. ابلاغ موافقنامه‌های تهیه شده توسط سازمان برنامه به دستگاه اجرایی ذیربطر، که در آن مشخصات طرح و تمام پروژه‌های مربوط به آن و همچنین بودجه مورد نیاز هریک و پیشرفت فیزیکی پیش‌بینی شده آنها مشخص شده است، به منزله صدور مجوز شروع کار روی طرح به دستگاه مذبور می‌باشد. این مجوز به مجری طرح مربوط اجازه هرزینه کردن سرمایه در چهارچوب فعالیتهای مشخص شده در موافقنامه را می‌دهد.

الف - اطلاعات مربوط به پیشرفت فیزیکی

تخصیص یافته در مقطع مورد نظر است.

۳- هزینه صرف شده (ACWP) - این متغیر نشان دهنده هزینه‌ای است که در عمل صرف شده است.

۴- ارزش کار انجام شده (BCWP) - این متغیر ارزش کار انجام شده را صرف نظر از هزینه‌ای که در عمل صرف انجام آن شده است نشان می‌دهد.

با در دست داشتن مقادیر این چهار متغیر می‌توان انحرافات مجموعه و همچنین هر یک از طرحها و پروژه‌های آن را نسبت به برنامه در مقاطع مختلف مشخص کرد. این کار با استفاده از متغیرهای کلیدی که در زیر شرح داده شده‌اند، انجام می‌شود. مقدار هر یک از این متغیرها در طرح گل‌گهر در پایان ماه پنجم سال ۷۰ در شکل شماره ۵ نشان داده شده است.

۱- بودجه تخصیص نشده (NAB)

این متغیر که با استفاده از فرمول زیر تعیین می‌شود میزان بودجه ریالی، و ارزی و کل بودجه مصوب پروژه، طرح و تمام مجموعه در مقطع مورد نظر که هنوز تخصیص نشده است را نشان می‌دهد.

$$NAB = BCWS - ASBD$$

۲- بودجه جذب نشده (NSB)

این متغیر که با استفاده از فرمول زیر تعیین می‌شود، میزان بودجه تخصیصی که به دلایل مختلف در مقطع مورد نظر هزینه شده‌اند را نشان می‌دهد.

$$NSB = ASBD - ACWP$$

۳- انحراف از بودجه (AV)

این متغیر تمام مبلغی که در مجموعه و هر یک از طرحها و پروژه‌های آن کمتر و یا بیشتر از بودجه مصوب هزینه شده است را نشان می‌دهد. انحراف از بودجه با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود.

$$AV = BCWS - ACWP = NAB + NSB$$

میزان پیشرفت فیزیکی پروژه‌های هر یک از طرحهای مجموعه در پایان هر فصل توسط مجری طرح تعیین و به سازمان برنامه ارسال می‌شود. از روی این اطلاعات میزان پیشرفت فیزیکی طرحهای مختلف به روشهای قبلاً شرح داده شد، محاسبه می‌شود. با توجه به پیشرفت فیزیکی طرحهای مختلف و با در نظر گرفتن وزن هر طرح، میزان پیشرفت فیزیکی واقعی مجموعه در پایان فصل محاسبه می‌شود. در شکل شماره ۳ منحنی پیشرفت فیزیکی واقعی مجموعه تولید فولاد در مبارکه تا پایان ماه پنجم سال ۷۰، که با توجه به عدم وجود اطلاعات کافی برای تهیه آن، به صورت فرضی کشیده شده در کنار منحنی پیشرفت فیزیکی برنامه‌ریزی شده آن به عنوان مثال نشان داده شده است. همانطور که ملاحظه می‌شود پیشرفت فیزیکی مجموعه در پایان ماه پنجم ۶/۵ درصد کمتر از میزان برنامه‌ریزی شده است؛ در صورتی که پیشرفت فیزیکی مجموعه کمتر از برنامه باشد با بررسی منحنی پیشرفت فیزیکی واقعی طرحهای مختلف مجموعه در مقایسه با پیشرفت برنامه‌ریزی شده به سرعت نقش طرحهای مختلف در به تعویق افتادن پیشرفت فیزیکی تمام مجموعه مشخص می‌شود. همچنین در صورت نیاز، با مقایسه منحنی پیشرفت فیزیکی پروژه‌های مختلف یک طرح با پیشرفت برنامه‌ریزی شده، می‌توان میزان عقب‌افتادگی هر یک از پروژه‌ها را در مقایسه با برنامه مشخص کرد.


ب - اطلاعات مربوط به عملکرد هزینه‌ای و زمانی

وضعیت عملکرد هزینه‌ای و زمانی مجموعه‌ها و طرحها و پروژه‌های آنها در هر مقطع با استفاده از چهار متغیر BCWS, ACWP, ASBD و BCWP قابل تشخیص است که در زیر به شرح این متغیرها می‌پردازیم. ضمناً منحنی تغییرات این متغیرها در طرح گل‌گهر به عنوان مثال در شکل شماره ۵ آورده شده است:

۱- بودجه مصوب (BCWS) - این متغیر نشان دهنده بودجه مصوب انجام کار طبق برنامه پیشرفت فیزیکی می‌باشد.

۲- بودجه تخصیصی (ASBD) - این متغیر نشان دهنده بودجه

نکل شماره ۵ - وضیت گل گهر دیان ماه بیستم سال ۱۳

آنها را مشخص می‌کند. فرمول محاسبه FCTC در زیر آورده شده است.

$$\text{هزینه پروژه، در زمان ختم بر اساس بودجه} = \text{BCAC}$$
$$\text{FCTC} = (\text{BCAC} - \text{BCWP}) / \text{CPI}$$

۹- هزینه کل در زمان ختم (FCAC)

این متغیر با استفاده از فرمول زیر، مجموع هزینه‌های تمام شده مجموعه و طرحها و پروژه‌های آن را با توجه به عملکرد قبلی آنها نشان می‌دهد.

$$\text{FCAC} = \text{ACWP} + \text{FCTC}$$

۱۰- زمان باقیمانده تا ختم (FTTC)

این متغیر با مبنای قرار دادن عملکرد گذشته زمان باقیمانده برای ختم مجموعه هر یک از طرحها و پروژه‌های آن را مشخص می‌کند.

۱۱- زمان ختم پروژه (FTAC)

این متغیر زمان ختم مجموعه و هر یک از طرحها و پروژه‌های آن را با توجه به عملکرد قبلی نشان می‌دهد.

$$\text{FTAC} = \text{SD} + \text{FTTC}$$

از میان متغیرهای کلیدی انتخاب شده برای تحلیل و ارزیابی عملکرد، در حال حاضر امکان تهیه اطلاعات مورد نیاز برای تعیین متغیرهای PPP و APP و NAB و AV به صورت فصلی برای هر یک از مجموعه‌ها و طرحها و پروژه‌ها آنها وجود دارد. سایر متغیرهای کلیدی مشخص شده در سیستم، هر چند اطلاعات بسیار مهمی را در مورد عملکرد مجموعه و طرحها و پروژه‌های آن به دست می‌دهند ولی به دلیل اینکه در حال حاضر اطلاعات مربوط به ارزش کار انجام شده پروژه‌ها (BCWP) و هزینه صرف شده واقعی در حال حاضر در سازمان برنامه وجود ندارد این متغیرها قابل محاسبه نیستند. برای اجرای کامل سیستم لازم است ACWP و BCWP تمام پروژه‌ها در مقاطع سه ماهه تعیین شود تا امکان محاسبه سایر متغیرهای کلیدی فراهم گردد.

۴- انحراف زمانی (TV)

این متغیر که میزان عقب و یا جلوافتادگی از برنامه را بر حسب واحد زمانی بیان می‌کند به صورت زیر محاسبه می‌شود که در آن عبارت است از تاریخ بررسی و BCSP تاریخی که در آن BCWS=BCWP می‌شود.

$$\text{TV} = \text{SD} - \text{BCSP}$$

۵- انحراف هزینه‌ای (CV)

این متغیر که با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود، مجموع هزینه‌ای که در عمل صرفه‌جویی شده و یا بی‌مورد صرف شده است را مشخص می‌کند.

$$\text{CV} = \text{BCWP} - \text{ACWP}$$

۶- شاخص عملکرد زمانی (SPI)

اندازه‌های بیشتر از یک این متغیر، که با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود، نشان‌دهنده جلو بودن کار از برنامه و مقادیر کوچکتر از یک آن، عقب بودن کار از برنامه را نشان می‌دهد. این شاخص که نشان‌دهنده میزان مؤثر بودن (Effectiveness) پروژه است می‌تواند برای تمام دوره اجرای پروژه از ابتدا تا زمان بررسی و همچنین تنها برای مقطع مورد بررسی محاسبه شود.

$$\text{SPI} = \text{BCWP} / \text{BCWS}$$

۷- شاخص عملکرد هزینه‌ای (CPI)

مقادیر بیشتر از یک این شاخص، که با استفاده از فرمول زیر محاسبه می‌شود، افزایش هزینه‌های اجرا نسبت به برنامه و مقادیر کوچکتر از یک آن کاهش این هزینه‌ها نسبت به برنامه را نشان می‌دهد. این شاخص که نشان‌دهنده میزان کارآ بودن (Efficiency) پروژه است مانند SPI می‌تواند برای تمام دوره اجرا و یا برای مقطع مورد بررسی محاسبه شود.

$$\text{CPI} = \text{BCWP} / \text{ACWP}$$

۸- هزینه باقیمانده تا زمان ختم (FCTC)

این متغیر با مبنای قرار دادن عملکرد قبلی مجموعه و طرحها و پروژه‌های آن مجموع هزینه باقیمانده تا پایان اجرای هر یک از

۳- تحلیل و ارزیابی عملکرد

سیستم اطلاعاتی مدیریت مجموعه طرحها
برای اینکه روش‌های ارائه شده برای برنامه‌ریزی و کنترل مجموعه طرحها، که تا به حال در مورد آنها صحبت کردیم، قابل استفاده باشد سیستم اطلاعات مدیریت برای جمع‌آوری، ذخیره‌سازی و پردازش اطلاعات مورد نیاز است.

این سیستم با توجه به حجم بالای اطلاعات مورد نیاز باید کامپیوتری باشد تا بتواند سرعت، سهولت و دقت لازم را در کار ایجاد کند. با وجود چنین سیستمی به مقدار زیادی در وقتی که باید صرف کار روی حجم انبوهی از اطلاعات شود صرفه‌جویی به عمل خواهد آمد. وظایف اصلی سیستم اطلاعاتی مدیریت مجموعه طرحها عبارتند از:

- ۱- جمع‌آوری و نگهداری اطلاعات مورد نیاز در مورد تعریف مجموعه‌ها و طرحها و پروژه‌های آنها، WBS مجموعه و غیره و انجام اصلاحات لازم در صورت تغییر آنها.
- ۲- جمع‌آوری و ذخیره‌سازی اطلاعات مربوط به برنامه پیشرفت فیزیکی، بودجه مصوب و بودجه تخصیصی به تمام پروژه‌های هر مجموعه در هر فصل و بهنگام‌سازی این اطلاعات در صورت اصلاح برنامه.

۳- جمع‌آوری و ذخیره‌سازی اطلاعات مربوط به پیشرفت فیزیکی، هزینه صرف شده واقعی و ارزش کار انجام شده تمام پروژه‌ها در مقاطع سه ماه.

۴- انجام محاسبات لازم و تعیین متغیرهای کلیدی مربوط به هر یک از مجموعه‌ها و طرحها و پروژه‌های آنها به صورت فصلی و تجمعی.

۵- جمع‌آوری و ذخیره‌سازی اطلاعات مربوط به فعالیتهای انجام شده و وقایع مهم در طول فصل، علل تأخیر، فعالیتها و وقایع مهم فصل آینده طبق برنامه، فعالیتهای بحرانی، عوامل نگرانی، موانع پیشرفت کار و پیشنهادها برای رفع آنها و سرانجام، تغییرات مورد تأثیر در مقاطع سه ماهه.

۶- جمع‌بندی، تلفیق و ذخیره‌سازی اطلاعات فوق به منظور مشخص شدن هر یک از این موارد برای طرحها و تمام مجموعه.

۷- تهیهٔ گزارش‌های سه ماهه به صورت متن، جدول و نمودار از وضعیت مجموعه و هر یک از طرحها و پروژه‌های آن در دوره مورد بررسی و در طول دوره اجرا تا زمان بررسی با استفاده از متغیرهای کلیدی محاسبه شده و اطلاعات ذکر شده.

با مشخص شدن مقادیر متغیرهای کلیدی انحرافات مختلف مجموعه و تمام طرحها و پروژه‌های آن در عمل نسبت به زمان و هزینه برنامه‌ریزی شده مشخص می‌شود. باید توجه داشت که تمرکز تنها بر روی تمام مجموعه و یا طرحها و پروژه‌های آن می‌تواند موجب بروز اشتباه شود و لازم است کنترل در هر سه سطح WBS اعمال شود. به عنوان مثال، چنانچه مدیریت تنها روی تمام مجموعه متمرکز شود ممکن است عملکرد خوب بعضی از طرحها باعث پنهان ماندن عملکرد ضعیف برخی دیگر از آنها شود، همچنین تمرکز تنها روی طرحها باعث غافل شدن از اثر جمعی عملکردهای نسبتاً ضعیف هر طرح بر تمام مجموعه می‌گردد. به علاوه با توجه به اینکه برخی از عوامل مؤثر در افزایش هزینه و زمان خارج از حیطه اختیار مجری طرح قرار دارد تشخیص انحرافات و محلهایی که اقدامات اصلاحی باید به عمل آید، تنها با بررسی دقیق پروژه‌ها امکان پذیر است.

انجام اقدامات اصلاحی

با مشخص شدن انحرافات مربوط به هزینه و زمان لازم است اقدامات اصلاحی انجام شود. انحرافات نامطلوب هزینه موجب افزایش هزینه‌های کل مجموعه و انحرافات نامطلوب زمانی موجب تأخیر و عدم تکمیل هماهنگ طرحها و پروژه‌های مجموعه می‌گردد. برخی از انواع اقدامات اصلاحی، که در صورت وجود انحرافات نامطلوب می‌توان انجام داد، عبارتند از: ایجاد هماهنگی بین دستگاههای مجری رفع موانع قانونی طرحها و پروژه‌ها

اصلاحات مدیریتی

اصلاحات پرسنلی

کمک به تأمین مصالح و موارد مورد نیاز حل اختلاف با طرفهای خارجی

بهبود سیستمهای کنترلی

اصلاحات انگیزشی و سرانجام اصلاحات در برنامه.